

Het kerstverhaal anno 2023

“De os of de ezel?” vraagt Jozef.

Maria fronst. “Hoe bedoel je, Jozef?”

“Wil je de os of de ezel wegdoen?”

“Geen van beide.”

Jozef zucht. “We hebben geen keus. Te veel CO2-uitstoot. We moeten de veestapel halveren. Dus zeg het maar.”

Maria schudt haar hoofd. “De os moet met zijn adem het kind warm houden. Zonder ezel moet ik helemaal naar Bethlehem lopen.”

“Bethlehem? Ik dacht het niet. Daar gaan we dit jaar niet naar toe, veel te gevaarlijk.”

“Maar, Jozef, dat is toch ver van Gaza vandaan?”

“Vind je zeventig kilometer ver? Dat is géén afstand voor een beetje bommenwerper. Nee, we gaan dit jaar in veilig gebied en ergens waar het niet hagelt en sneeuwt. Ik ben het beu om jaar in jaar uit onder vreselijke weersomstandigheden je navelstreng te moeten doorbijten.”

Maria staat op en loopt doelloos rondjes. Dan blijft ze staan. “Jozef, ten eerste: van het weer kun je nergens op aan. Kijk maar naar afgelopen jaar. De vakantieganger kon kiezen tussen grote hagelstenen, extreme hitte, stormen met orkaankracht, overstromingen of bosbranden. Ten tweede: je zou toch al gewend moeten zijn aan de kou. Door de hoge gasprijen staat de verwarming de hele winter uit. En ten derde: wij kunnen de bijbel niet veranderen; volgens de schrift moeten we naar Bethlehem trekken.”

Jozef slaat met zijn vuist op tafel. “Verdomme, dan doen ze maar een inlegvel in de bijbel. Dat doen ze ook bij het missaal als ze in Rome iets nieuws hebben bedacht.” Hij staat op en geeft een reisgids aan Maria. “Mijn voorstel is Gran Canaria dit jaar. Het vliegtuig is comfortabeler dan de ezel en de os hebben we dan ook niet nodig, het is daar heerlijk warm. Als je een beter voorstel hebt, hoor ik het wel.”

Maria veegt een traan weg. “Jozef, ik kan het toch ook niet helpen.”

Jozef stampet met zijn voet op de grond. “Speel nou niet langer de onschuld zelf. Wie zit hier ieder jaar met die heilige geest te flikflooiën? Ik in ieder geval niet.”

Jozef loopt weg, Maria blijft snikkend zitten.

Twee dagen heeft ze hem niet meer gezien, dan staat hij plotseling weer op de stoep. Naast hem de ezel.

“Jozef, waar ben je geweest? Geen appje, niets. Zomaar weg zonder bericht. Ik was zo ongerust.”

Jozef wijst naar boven. “Hij heeft me de leviëten gelezen. Alleen als het mij zou lukken om de oorlogen in Oekraïne en in de Gaza te beëindigen, mag ik mijn eigen wil laten geschieden en wil hij dit jaar bij wijze van hoge uitzondering een inlegvel voor de bijbel toestaan. Zo onredelijk.” Hij wijst naar zijn enkel.

“Wat is dat, Jozef?”

“Een enkelband.” Jozef kijkt naar boven en gromt. “Als ik meer dan tweehonderd meter van de route afwijk, geeft dat ding een stroomstoot. We moeten gaan. Ben je er klaar voor?”

Maria knikt. “Mijn jas en pukkel liggen klaar. Jozef, wat zit in de zak die op de ezel ligt?”

Jozef grijnst. “Koteletten. We kunnen iedere dag barbecueën. Is die os toch nog ergens goed voor geweest.”

Niet veel later zijn ze onderweg. Maria zit op de ezel. Jozef loopt met zijn herdersstaf ernaast. In de andere hand zijn nieuwste iPhone.

“Buienradar zegt dat het vandaag droog blijft, Maria. Oei, er is weer een klimaatprotest van Extinction Rebellion, ze gaan de doorgaande weg bezetten. Dat betekent oponthoud voor ons.”

Maria haalt haar schouders op. “Ze zullen ons wel doorlaten, dat deden de boeren vorig jaar ook.”

Zonder noemenswaardige problemen zijn Maria en Jozef aangekomen in de buurt van Bethlehem. De jaarlijkse sneeuwstorm komt opzetten en zoals gebruikelijk probeert Jozef onderdak te zoeken bij een herberg. Overal krijgt hij dezelfde boodschap: door de grote toestroom van asielzoekers zijn er geen slaapplekken meer en door de stikstofcrisis is de bouw van nieuwe herbergen in het slop geraakt.

“Hmm,” gromt Jozef, “het verhaal is ieder jaar anders, maar het resultaat blijft hetzelfde: we zullen weer een stal moeten zoeken.”

Maria wijst in de richting van een weiland. “Daar, Jozef, een gloednieuwe stal.”

Snel lopen ze ernaar toe. De stal is helemaal leeg, het is er donker en het is er steenkoud. Geen plek om te bevallen. Jozef probeert alle lichtknoppen, zonder resultaat. Een herder komt binnen.

“Dat kun je vergeten, meneer Jozef. Er is geen stroomaansluiting. Door het overbelaste netwerk duurt het nog drie jaar voordat er ruimte is voor een nieuwe aansluiting. Zoek maar verder.”

Jozef en Maria hebben geen keus en ze strompelen verder door het weiland totdat ze bij de stal zijn aangekomen die hun jaarlijks onderdak verschaft. Bij de poort zit een herder, hij huilt. Jozef loopt naar hem toe.

“Wat is er aan de hand, herder? Waarom huil je?”

Snikkend antwoordt de herder. “Ik ben werkloos. Blauwtongvirus en vogelgriep, mijn bron van inkomsten is dood.”

Jozef legt een hand op zijn schouder. “Kun je geen aanspraak maken op de uitkoopregeling?”

De herder schudt zijn hoofd. “Ik val niet onder de categorie piekbelaster. Ik ben maar een kneuterherdertje.”

Maria neemt Jozef bij de arm en trekt hem weg bij de herder. “Jozef, we moeten hem, de mensen in oorlog, de slachtoffers van klimaatrampen, de asielzoekers, de woningzoekenden, de mensen onder het bestaansminimum, de ondernemers en weet ik wie allemaal, weer hoop geven. Wij kunnen dat.”

Jozef wrijft door zijn baard. “Tja, ik zou natuurlijk als verkenners voor een nieuw kabinet aan de slag kunnen gaan.”

Maria wijst naar de enkelband van Jozef. “Met dit op je kerfstok? Nog voordat je kunt beginnen, lig je er al uit. Nee, ik bedoel deze.” Maria legt haar handen op haar buik. “Een nieuw, jong leven dat hoop geeft voor de toekomst.”

Jozef schudt zijn hoofd. “Maria, dat is een ouderwetse opvatting. Tegenwoordig wordt net alle hoop gezet op de bejaarden. Ga maar na: de kersverse koning Charles is vijftien jaar, Trump is zeventien, Biden is eenentachtig en onze kerkleider, paus Franciscus, tikt de zeventachtig aan. Poetin is met eenentachtig jaar nog een jonkie. En er is niet één die het stokje wil doorgeven aan nieuw, jong leven.”

Maria begint te puffen. “Weeën, Jozef. Het gaat beginnen. Het kind wordt om één minuut over twaalf geboren.”

Jozef fronst. “Hoe weet je dat, zo precies?”

“Ik heb alle data van de afgelopen tweeduizendtweëntwintig jaar ingeklopt en door toepassing van AI kan de computer een nauwkeurige voorspelling maken.”

Jozef wijst naar de buik van Maria. “En weet hij dat ook?”

Maria zucht. “Jozef, hoe vaak moet ik je het nog zeggen: we mogen niet meer over een hij of zij praten, daarmee zetten we de hele Lhbtqi+ gemeenschap buitenspel.”

Plots horen ze achter zich een stem: “Hallo, daar ben ik weer.”

Jozef en Maria draaien zich om. De roetveegkoning uit het oosten is gearriveerd. Jozef loopt naar hem toe.

“U bent er vroeg bij dit jaar. Het kind moet nog geboren worden.”

De koning wijst naar zijn kameel. “Mijn nieuwe kameel is zelfrijdend, ik hoefde alleen de bestemming in te voeren en de rest gaat vanzelf. Je hebt minder pauzes nodig als je zelf niet aan de teugels zit. Ik heb alleen oponthoud gehad bij de omleiding. Het talud was afgesloten vanwege onveilige situaties door dassenburchten. Oh ja, Jozef, dit jaar geen goud.”

Jozefs lip begint te trillen. “Geen goud? Waarom niet?”

“De goudprijs heeft een recordhoogte bereikt. Dat werd me echt te gortig.” De koning wijst naar Maria. “Volgens mij heeft ze een hand hulp nodig.”

Jozef snelt naar Maria die begonnen is met persen. Dan wordt plots de hele stal verlicht en verschijnt er een engel met doorzichtig gewaad. Jozef staart verbluft naar haar rondingen en op dat moment floept het kind eruit. Jozef is te laat en het kind valt op de grond. Het krabbelt op, maakt een vuistje tegen Jozef en foetert:

“Nondeju! Ik kruip weer terug en dan doen we dat hele verhaal over, maar dan zoals in het bijbel staat. Heb je dat begrepen, ouwe?”

Jozef knikt. Hij voelt aan zijn enkelband en mompelt: “De appel valt niet ver van de kerstboom.”

Sjef Leenen, december 2023.

Kerstverhaal 2022

De mensen in het dorp noemde haar Witkapje. Dat was al zo sinds haar jeugd omdat ze altijd een grote witte doek over haar hoofd droeg die breed gedrapeerd over haar lichtblauw gewaad viel. Dat ze eigenlijk Maria heette, waren de dorpingen vergeten. Witkapje was hoogzwanger. Volgens haar eigen zeggen was dit gekomen toen ze een oude lamp bij haar oma poetste. Om de lamp mooi te laten blinken, had ze er stevig over gewreven terwijl ze fantaseerde over een lekkere vrijpartij. Na een hevig gesis was er een grote blauwe geest uit de lamp gekomen. Die had iets gepreveld over drie wensen en haar vervolgens hard genomen. Witkapje had een tweet op #MeToo geplaatst, maar daar werd alleen met ongeloof op gereageerd. De dorpsgenoten geloofden er eveneens niets van; volgens hen kon niemand anders de vader zijn dan 't Juupke, de timmerman die te pas en te onpas bij haar klusjes deed.

Witkapje had net samen met 't Juupke de kerstboom opgetuigd, toen er hard op de deur werd geklopt. Een kat met hoge lieslaarzen stond voor de deur en hield een rol perkament in zijn poot. Ter begroeting zwaaide hij sierlijk met zijn hoed: 'In opdracht van de Markies van Carabas moeten alle mannen die 'Juupke' heten en ervan verdacht worden dat ze seks voor het huwelijk hebben gehad, zich melden bij de grote boze wolf,' zei hij plechtig. 'Dit onder begeleiding van het bewijsmateriaal.' Hij wees naar Witkapje.

'Maar, maar...' stamelde Juupke.

'Niks te maren,' onderbrak de gelaarsde hem en hij overhandigde hem het dictaat. Vier muizen renden verschrikt naar hun holletje, maar de kat was sneller en at ze achter elkaar op. Hij zwaaide met zijn hoed en vertrok. Juupke keek als een verkleed snoepje.

'Oh, Juupke, hoe moet dan nu?' Witkapje sloeg haar handen voor haar gezicht, haar schouders schokten.

Juupke trok haar naar zich toe en drukte haar hoofd tegen zijn borst. 'We hebben geen keus, Witkapje, we zullen op weg moeten gaan. Ik neem de ezel, dan kun jij daar op zitten.'

Witkapje schudde haar hoofd, tranen liepen als slootjes over haar wangen. Ze snikte: 'Dat zal niet gaan. De ezel heeft Corona en zit in quarantaine.'

Plots verscheen een fel wit licht. Een mooie fee met toverstaf kwam naar voren. 'Niet huilen, kindje, dat lossen we wel even op voor je. Juupke haal eens een pompoen.'

Juupke stond als aan de grond genageld. Als timmerman had hij natuurlijk altijd een klauwhamer aan zijn gordel hangen en hij trok de nagels één voor één uit de grond. Hij spoedde zich naar het voorraadhok en griste een pompoen van het rek.

'Leg maar buiten op de grond,' zei de fee terwijl ze met haar staf de voordeur had geopend. Ze wees met haar staf naar de pompoen waar een regen van sterren op dwarrelde en de pompoen langzaam maar zeker in een gouden koets veranderde. Witkapje en Juupke stonden erbij met open mond. 'Jullie hebben vast en zeker een stuk of vier muizen?' vroeg de fee.

Juupke's voorhoofd rimpelde. 'Verdorie, nee, die heeft die stomme gelaarsde kat net opgegeten. We hebben alleen maar vlooiën.'

'Dan doen we het daarmee,' zei de fee. Ze plukte vier vlooiën uit de haren van Witkapje en liet weer een sterrenregen op ze dalen. 'Het worden dan wel springpaarden. Je moet het er maar mee doen, Juupke, want jij bent de koetsier. En, oh ja, ga maar snel op weg want door de stikstofmaatregelen mogen de paarden tot maximaal twaalf uur vannacht schijten en dan wordt de betovering verbroken.'

De paarden schrokken van alle omgekeerde vlaggen die in de wind wapperden en sprongen alle kanten uit. Juupke had moeite om ze in het gareel te houden. Door het hobbelen en slingeren van de koets waren de vliezen bij Witkapje gebroken als aankondiging dat de bevalling aanstaande was. Plots trok

Juupke hard aan de teugels. 'Juui, paardjes, juui .' Vlak voor hen staken zeven dwergen de weg over. Ze droegen een glazen doods-kist op hun schouders met daarin de mooiste vrouw die Juupke ooit gezien had. 'Wat is er gebeurd?' vroeg Juupke aan een van de dwergen.

'Sneeuwwitje is dood,' huilde de dwerg, 'we hielden allemaal zielsveel van haar.'

Juupke krabt achter zijn oor en denkt: 'Zeven dwergen met één grote meid. Die hadden we nog niet bij de LHBTIQ+. Een flinke tongzoen en ze komt weer tot leven. Maar in het bijzijn van mijn verloofde die net haar vruchtwater heeft uitgestort in de koets, kan ik dat niet maken.' Hij sprong van de bok, nam de klauwhamer uit zijn gordel en sloeg de glazen kist aan gruzelementen. Sneeuwwitje viel op de grond en door de klap schoot een stuk appel uit haar keel. Ze opende haar ogen.

'Maak er maar een mooi feestje van,' riep Juupke naar de dwergen. 'We moeten door.' Hij wees op zijn horloge en liet de teugels vieren.

Een heftige sneeuwstorm was komen opzetten. Sneeuwvlokken van een meter doorsnede vielen uit de lucht. 'Die verdomde klimaatverandering ook,' zuchtte Juupke. Ergens in de verte luidde een kerkklok de komst van middernacht in. Uit een paard steeg een ster omhoog. Juupke stopte de koets en niet lang daarna kwamen overal sterren uit de paarden en de koets en in een mum van tijd waren er nog vier vlooiën en een natte pompoen over. Juupke sloeg zijn rechterarm om Witkapje en met zijn linkerarm duwde hij de eenmeter-vlokken sneeuw van hen af. 'We moeten onderdak zoeken,' schreeuwde hij tegen Witkapje om boven het geluid van de vallende sneeuw uit te komen. 'Daarachter staat een schuur, weet ik.' Hij wees met zijn vinger. Witkapje knikte bibberend met haar hele lichaam. Ze kon de persweeën amper onderdrukken. Juupke slaakte een kreet. De schuur was weg, evenals alle andere gebouwen in de omgeving.

Plots kwam een olifantenjong op hun af. Hij wees met zijn slurf in de richting waar de schuur stond. 'Vorig jaar heeft een grote overstroming alles weggesleurd,' legt hij uit. 'Tja, het klimaat. En vanwege de CO2-uitstoot mag het niet weer opgebouwd worden. Gaan jullie maar snel op mijn rug zitten, dan breng ik jullie naar een droge plek.'

Juupke tilde Witkapje op de rug van het beestje en toen ze beiden zaten, klapperde het olifantje met zijn oren. Steeds harder gingen ze op en neer tot de poten van het dier los kwamen van de grond. Hij vloog met hoge snelheid in de richting van een dierenstal in een grot.

Het was koud in de stal. Er lagen een paar balen stro, wat hooi in een voederbak en een hoop geitenkeutels op de grond. Juupke zocht naar dekens of lappen stof. Het kindje kon ieder moment komen. Achter in de stal stonden wat oude meubels, een tafel, dressoir, spinnenwiel en een staande klok. Hij opende de klokdeur. Daar zat in een hoekje een bibberend geitje met haar pootje voor haar ogen. Toen ze zag dat het Juupke was die de deur geopend had, kwam ze aarzelend uit de klok.

'Al mijn broertjes en zusjes zijn opgegeten door de grote boze wolf,' snikte het geitje. 'De wolf wil een steeds groter territorium en heeft zijn jongen uitgerust met raketten, pantserwagens en bommen en gesommeerd om het buurland te veroveren. Veel dieren en misschien nog wel meer jonge wolven zijn in de oorlog al gesneuveld.'

Juupke sloeg zijn hand voor zijn mond. 'In Limburg is de wolf ook al gesignaleerd...Jezus Christus.'

'Dat is een mooie naam; zo gaan we ons kindje noemen,' fluisterde Witkapje achter hen en met een krachtige inspanning perste ze de baby uit haar lichaam. Juupke snelde naar haar toe, nam de nijptang uit zijn gordel, knipte de navelstreng door, legde de baby op de buik van Witkapje en dekte moeder en kind toe met jute zakken vol hooi.

In een mum van tijd stroomde de stal vol met mensen en dieren die op kraambezoek kwamen. Jaap bracht toverbonden, Repelsteeltje een gouden draad, Klein Duimpje broodkruimels, Ariël een schelp, de stiefmoeder een appel en Mogli het vuur zodat het lekker warm werd in de stal. Tinkelbel vloog

boven de stal. Het was er gezellig vertoeven en een kabaal van jewelste, maar dat leek een meisje achter in de stal niet te deren. Ze sliep als een prinses met haar hoofd op het spinnenwiel. Plots verstomde het geroezemoes. Alle hoofden draaiden richting ingang toen daar drie koningen knielden: twee blanken en één roetveegkoning. Zij kwamen uit het oosten en hadden de meest kostbare geschenken bij zich: een kubieke meter gas in een mooie geschenkverpakking, een volle batterij en zelfs een jerrycan diesel. Kreten van verwondering vulden de stal om vervolgens over te gaan in een luid applaus.

Als donderslag bij heldere hemel werd het muisstil toen de jager binnenkwam. Hij draaide zijn hoofd van links naar rechts en weer terug. Hij las de hoopvolle vragen in de ogen van de kraambezoekers en schraapte zijn keel.

‘Helaas, beste aanwezigen, ik kan deze Kerst niet de verlossende boodschap brengen. De grote boze wolf leeft nog, speelt nog steeds oorlog om zijn territorium te vergroten en probeert zoveel mogelijk mensen letterlijk in de kou te zetten. De inflatie zal nog doorgaan en een economische crisis lijkt onafwendbaar. Het ergste is natuurlijk het bloed dat vergoten wordt door de waanzin van dit dier.’

Witkapje stond op. Ze ging in het midden staan, pakte haar kapje vast. Iedereen hield de adem in en sloeg een arm voor de mond toen ze theatraal het wit kapje van haar hoofd rukte en op de grond smet. Dit kon haar lijfstraffen opleveren, mogelijk met de dood tot gevolg. Witkapje zonder wit kapje richtte zich tot de jager.

‘Beste jager, we hebben al eens eerder een boze wolf doodgeschoten, zijn buik opengesneden, met stenen gevuld, dichtgenaaid en verdrongen. Ik heb er alle vertrouwen in dat ook deze boze wolf de langste tijd heeft gehad. Want het kan niet anders dat ook dit verhaal moet eindigen met: en ze leefden nog lang en gelukkig.’

Fijne feestdagen,
Sjef Leenen,
December 2022.

Het kerstverhaal anno 2021

Jozef zucht. Voor de 2.021^e keer maakt hij de ezel klaar voor vertrek. Met beide handen leunt hij op de rug van het beest en staart voor zich uit. 'Jaar in jaar uit hetzelfde. Het is zo saai als je van te voren precies weet wat er gaat gebeuren. Verdorie, het lijkt dit jaar nog slechter weer als altijd,' gromt hij. Hij trekt zijn spijkerbroek en shirt uit en pakt uit een kledingkast in de stal zijn donkerbruin habijt. Hij doet zijn horloge af en legt dit op het rek. Zijn autosleutels, smartphone en portefeuille legt hij er naast. Hij wil weglopen, maar blijft staan en gaat dan terug naar het rek. Hij pakt de portefeuille, kijkt haastig om zich heen, neemt er zijn creditcard uit en legt de rest terug op het rek.

'Maria, de ezel is klaar, we kunnen vertrekken,' roept hij luidkeels. Hij pakt het touw en leidt het dier naar buiten. Maria trekt de voordeur dicht en toetst de code van het alarm in.

"Ik ben zo ver, Jozef. Ik heb er weer zin in dit jaar. Jij?"

"Hmm." Zijn gehum maakt niet duidelijk of het een bevestiging of ontkenning is op haar vraag. Jozef neemt de dekens aan en helpt Maria op de rug van de ezel. Hij pakt zijn wandelstok; de jaarlijkse reis is begonnen.

In de schemer en de ijskoude wind dwarrelen sneeuwvlokken door de lucht. Maria tikt Jozef op de schouder. "Jozef, het wordt tijd om te vragen of er ergens in een herberg een plaatsje vrij is voor ons."

Jozef knikt. Hij wijst naar een hoog gebouw met een grote toekan op het dak.

"Daar is een Van der Valk, zal ik daar maar beginnen?"

"Het is wel een grote herberg, maar traditiegetrouw moeten we toch ergens beginnen."

Jozef leidt de ezel en bindt hem vast aan een laadpaal bij een parkeerplaats naast de ingang. Maria blijft op de ezel zitten.

"Ik ga even vragen, ik ben zo terug, Maria."

"Dat is prima."

Met grote pas loopt Jozef naar de ingang, door de draaideur en recht op de receptie af. Achter het plexiglazen spatscherm lacht een vriendelijke dame met hoofddoek hem toe.

"Meneer, welkom, wat kan ik voor u doen?" vraagt de dame.

"Is er misschien een kamertje vrij voor mij en mijn vrouw?" Hij wijst naar buiten.

"Zeker, meneer, door die Corona zijn driekwart van alle kamers leeg. Ook de bruidssuite kan ik nog voor u reserveren."

Jozefs mond valt open, zijn ogen wijd opengesperd. Dan glimlacht hij. "Ik ben zo terug, even met mijn vrouw overleggen." Jozef rent naar buiten. "Maria, Maria, geloof het of niet, maar er is een kamer vrij. Eindelijk na 2020 jaar kunnen we..."

Maria onderbreekt hem. "Jozef, dat kunnen we niet maken. We zouden het hele kerstverhaal in de war schoppen. En wat moeten de mensen over de hele wereld dan doen in het vervolg: een kerst-vandervalk opzetten in plaats van een kerststal? Trouwens, hoe zouden we dat moeten betalen?"

Jozefs hand glijdt in zijn zak en de vingertoppen beroeren de contouren van de plastic kaart. "Dat, eh, afrekenen krijg ik wel voor elkaar, Maria."

"Nee, Jozef, nee." Ze wijst naar binnen. "Die meid is van een ander geloof, die wist niet welk antwoord ze op jouw vraag moest geven. Dadelijk krijgt haar gemeenschap de schuld van een drastische wijziging in het kerstverhaal. Het zou zo maar tot vijandigheid tussen Christenen en Islamieten kunnen leiden. Dat wil je toch niet op je geweten hebben?"

Jozef zucht. "Je hebt gelijk, Maria. Naar de volgende herberg dan maar?"

"Nee, laat maar. We gaan in die straat doen alsof we bij verschillende huizen aankloppen en dan schudden we een paar keer met hoofd. Het lijkt me beter om dit onderdeel van het verhaal op die manier af te handelen."

Met een arm om Maria loopt Jozef met hangende schouders naast de ezel op de hard bevroren holle weg. Door de forse sneeuwval kunnen ze amper de weg zien, de ijskoude wind prikt als honderd spelden in hun gezicht. Jozef schraapt zijn keel. "Maria, je hebt nu al 2.020 baby's op de wereld gezet die we steeds Jezus hebben genoemd. Geen van al die Jezussen mocht ouder dan 33 jaar worden. Als we dat patroon dit jaar eens zouden doorbreken... Zelf vind ik Sjef een mooie naam, van Jozef, begrijp je? Er lopen steeds tegelijk 32 Jezussen rond, dan mag er toch zeker eentje Sjef heten. Op het geboortekaartje laten we dan drukken: 'God heeft ons verblijd met een zoontje en broertje, we noemen hem Sjefke.'"

Met half dichtgeknepen ogen probeert Maria het gezicht van Jozef in haar op te nemen. Ze schudt haar hoofd. "Ik weet niet wat er dit jaar met jou aan de hand is, Jozef. Je kunt niet ongestraft zo maar feiten veranderen in het eeuwenoude verhaal. Dat zal God niet pikken en zeker niet dat zijn zoon Sjefke wordt genoemd. Doe gewoon wat je ieder jaar moet doen en houd je voor de rest gedeïnsd, we zijn zo bij de stal."

Jozef trekt zijn deken om het hoofd en kijkt strak voor zich uit. Dan blijft hij staan.

"Wat is er nu weer, Jozef?"

"Kijk, er brandt licht in de stal. Dit is voor de eerste keer, normaal is het hartstikke donker als we daar aankomen." Tonen van vrolijke muziek dansen op een ijzige windvlaag. Jozef versnelt zijn pas. Bij de staldeur aangekomen horen ze hoe een tenor zingt: 'Wennt in d'r hieëmel gee Ees wuuër, zow ginge Os in d'r Krischtaal zieë.' Jozef duwt de staldeur open, een geur van alcohol komt hem tegemoet. Plots klopt iemand op zijn schouder. Met dubbele tong en een regen van consumptie zegt een herder:

"Hey, Joep, JJuupke, wwat zzijn jjuillie vvroeg ddit jjaar? Hik. WWe sstonden nnet op hhet ppunt om wweg tte ggaan, zzodat wwe llater kkunnen tterugkomen."

"Wat is hier in Godsnaam aan de hand?" schreeuwt Maria.

Een herder komt naar voren, hij neemt zijn hoed af, maakt een lichte buiging en zegt tegen Maria: "Neem ons niet kwalijk mevrouw...eh, juffrouw. Ze hebben een beetje veel gedronken. Ik heb de kortste lucifer getrokken, dus ik ben de Bob vandaag en nog volledig nuchter. Normaal stappen we altijd, voordat we hiernaar toe komen, eerst de kroeg binnen om het zingen te oefenen en ons moed in te drinken. Maar ja, de kroeg moet om vijf uur dicht, begrijpt u? Dus zijn we dit jaar

om twee uur naar de kroeg gegaan en bij het sluiten heeft de kastelein ons nog een kratje bier per persoon meegegeven. Het weer is vreselijk en we wisten geen andere plek om te wachten tot de engel ons komt halen. Nogmaals excuses, wij vertrekken meteen. Tot vannacht." De herder wenkt naar zijn collega's en zigzaggend met een kratje bier in de hand strompelen ze naar de deur.

"Zie ik jou daar nu lachen, Jozef?" vraagt Maria dreigend.

"Nee, natuurlijk niet. Ik, eh, ik heb nog wat last door die koude wind in mijn gezicht, dus, uhm..."

"Ja, laat maar zitten. Ga de kribbe maar in orde brengen."

Jozef trekt de kribbe naar een tochtvrije plaats, strooit er vers stro in, bindt de ezel eraan vast en haalt de os uit een stalvertrek en maakt deze ook aan de kribbe vast. Als hij een deken op het stro legt, vult de ruimte zich plots met een fel, warm gelig licht. Jozef kijkt op:

"Hoi, Gabriël, je bent te vroeg dit jaar. Het kind is nog niet geboren."

"Dag Maria, dag Jozef. Ik moet hier eerst een en ander in orde maken om de stal Coronaproof te kunnen inrichten. Ga gerust door met kramen en let maar niet op mij."

Terwijl Maria en Jozef op het stro gaan zitten, hangt Gabriël van alles op: een bordje met de basismaatregelen, een bord 'QR-code verplicht', een zeepdispenser, een plexiglazen wand voor de kribbe. Op een kistje legt hij testers en mondkapjes. Hij markeert de looproutes en gaat dan naar Jozef en Maria. "Zo, ik heb alles voorbereid en kom straks terug als het kind er is. Die drie wat van zover moeten komen, moeten apart getest worden op de Omikronvariant. Ze zeggen wel dat ze uit het oosten komen, maar er zijn sterke aanwijzingen dat tenminste één van hen in Zuid-Afrika is geweest. Enfin, ik zal het zelf ook in gaten houden. Tot zo." Hij spreidt zijn vleugels en vliegt weg.

Met rood aangelopen gezicht geeft Maria duidelijk druk. Jozef voelt eens. "Maria, je hebt nog te weinig ontsluiting. Het is nog te vroeg voor de persweeën."

"Ik heb geen keus, Jozef. Het is bijna middernacht en dan moet het kind ter wereld worden gebracht."

Jozef draait zijn handpalm naar boven en kijkt op zijn pols om te constateren dat hij in deze setting natuurlijk geen horloge draagt. "Wat maakt het uit als voor één keertje het kind een kwartier of zelfs een uurtje later geboren wordt, Maria?" Maria's ogen schieten vuur. "Ja, ja, ik weet het...de kerstverhaaltraditie," stamelt Jozef.

Maria maakt er serieus werk van en precies in de twaalfde slag van het geluid van een kerkklok in de verte perst ze de baby uit haar lichaam. Jozef weet wat hem te doen staat, maar komt dan tot de ontdekking dat hij het mesje is vergeten om de navelstreng door te snijden. Hij kijkt om zich heen, maar ziet niets bruikbaar. Dan staat hij op, maakt de os los en leidt hem naar Maria en het kind. Hij trekt het hoofd van de os naar beneden, legt de navelstreng tussen de tanden van het beest en drukt dan de kaken zo hard en lang op elkaar tot het kind gescheiden is van de moeder. Hij legt het knoopje en blijft plotsklaps doodstil staan. Hij richt zijn ogen op het kind, knippert een paar keer, draait zijn hoofd weg om vervolgens weer vol

aandacht de boreling in zich op te nemen. Dan valt hij in een lachbui, hij kronkelt over de grond en slaat zijn armen op de knieën. Maria staart met grote ogen naar hem.

“Wat is er met jou aan de hand, Jozef? Pak dat kind op en leg het op mijn borst, doe niet zo raar.” Jozef blijft onbedaarlijk lachen, staat op, neemt de baby in zijn armen en legt deze op de buik van Maria.

“Whoa..” Jozef veegt zijn tranen van het lachen uit zijn ogen. “Het is een meisje!”

Sjef Leenen,
11 december 2021.

Het kerstverhaal anno 2020

Het hele land ligt plat; winkels, horeca, theaters, alles gesloten. Het openbaar vervoer is stilgelegd. Het zweet parelt op het voorhoofd van Jozef, de benzine meter staat op nul en het waarschuwingslampje knippert al vanaf dat ze vertrokken zijn. In de achteruitkijkspiegel zijn hoogzwangere Maria die probeert te slapen op de achterbank. Net als de winkels zijn ook de tankstations gesloten. 'Iedereen, zonder uitzondering, is verplicht om zich binnen drie dagen te laten testen op het coronavirus,' heeft de Minister-President gisteren verordeneerd. Hij heeft er niet bij verteld hoe de mensen naar de teststraat moeten komen nu geen bus rijdt en geen benzine te krijgen is. De auto schokt, het induwen van het gaspedaal heeft geen effect, langzaam komt het voertuig tot stilstand. Jozef vloekt en slaat hard met zijn vuist op het stuur. Hij draait zich om, schraapt zijn keel: "Maria, we zullen te voet verder moeten naar de testlocatie. Gaat dat lukken?"

Maria schudt haar hoofd. "Ik blijf in de auto, Jozef."

"Ik kan je niet alleen laten, bovendien is het zo koud. Zonder verwarming bevries je binnen een paar uur."

Maria pakt haar smartphone en klikt op de weerapp. "Min vijftien graden is het buiten, mijn God."

Jozef gromt onverstaaanbaar: "Ja, precies die."

Maria gaat rechtop zitten, strekt haar benen, knoopt met een zucht haar jas dicht en opent het portier. De ijzige wind snijdt in haar gezicht. Jozef pakt een deken uit de kofferbak, slaat die om Maria en met een arm over haar schouder lopen ze samen over de stille landweg.

Plots blijft Maria stilstaan. Ze blaast gecontroleerd vijf keer haar adem uit, met haar handen houdt ze haar buik vast. "Het is zover, Jozef."

Het bloed trekt uit het gezicht van Jozef, een gelaat wit als ongerepte sneeuw. Hij inspecteert de omgeving. "Daar, Maria." Hij wijst in de richting van een licht in de verte. "Daar moeten we naar toe, daar zijn mensen. Houdt nog even vol."

Maria zegt niets, ze loopt weer verder. Onderweg blijven ze nog een paar keer staan. Jozef zucht in hetzelfde ritme mee tot ze bij het huis zijn. Hij drukt op de bel. Even is het stil. De bel licht op:

“Wie zijn jullie en wat moeten jullie?” klinkt door de luidspreker. Jozef gaat voor de camera staan.

“We zijn Jozef en Maria. We zijn gestrand met de auto en mijn vrouw moet bevallen.”

“Zijn jullie getest?” vraagt de deurbel.

“Eh, nee, we waren net op weg naar de teststraat.”

“Hebben jullie mondkapjes?”

Jozef kijkt naar Maria. Zij schudt het hoofd. “Die hebben we in de auto laten liggen.”

“Jullie komen er niet in! Einde gesprek.”

Het licht rond de deurbel dooft. Maria buigt voorover, houdt haar beide bovenbenen vast en puft onophoudelijk. Jozef pakt zijn mobiel en belt 112. “Een ambulance, onmiddellijk!”

“Excuses, mijnheer, in verband met Covid 19 is alle reguliere zorg tot nul afgeschaald.”

“Man, doe wat, stuur iemand, mijn vrouw staat in de vrieskou en moet bevallen...stuur een patrouillewagen van de politie.”

“Helaas, meneer, die kunnen niet rijden. Geen benzine, begrijpt u? Ik zal de bereden politie sturen, maar dat kan even duren voordat die er zijn. Als u even op ‘locatie aan’ wil klikken, dan weet ik waar naar toe.”

Jozef klikt op de knop, knijpt hard in het toestel en gooit het met een kreet ver weg. Het valt hem in dat het toestel nog niet afbetaald is en hij rent in de richting waar het is neergekomen. In een weiland vindt hij de beschadigde smartphone. Niet veel verder staat een stal, waar een os, een ezel en een paar schapen schuilen voor de ijzige wind. Hij rent naar Maria, neemt haar onder de arm en ze strompelen naar de stal. Net aangekomen, kan Maria de persdrang niet tegenhouden. Jozef trekt een strobaal los, maakt er een bedje van, doet de deken eroverheen en Maria gaat wijdbeens met opgetrokken knieën liggen. Net op tijd, het hoofdje komt naar buiten. Jozef zet een stap terug. “Daar is geen DNA-test voor nodig om te weten dat die niet van mij is,” mompelt hij. Als het kind er helemaal uit is, legt hij hem op de buik van Maria. Zijn smartphone maakt weer verbinding en hij zoekt op Google naar ‘navelstreng doorknippen.’ Als hij met de instructie aan zijn klus wil beginnen, wordt plots de stal helder verlicht. Een engel is afgedaald, ze draagt een mondkapje. In haar handen houdt ze een soort spandoek met daarop de tekst: ‘Gloria in excelsis Deo; houdt 1,5 meter afstand, was uw handen en draag een mondkapje.’ Ze begroet Jozef en Maria met een knik, hangt het spandoek tegen de houten wand, neemt een rol tape uit haar jurk en maakt daarmee pijlen op de grond om de looprichting te duiden. Jozef heeft inmiddels de baby los van Maria, scheurt de engel de kleding van haar

lichaam en wikkelt het jongetje in de stroken stof. Een voortdurende geklater trekt zijn aandacht. Het is de ezel, hij heeft overduidelijk last van diarree. Hij zet de ezel wat verder in de hoek en trekt de os korter bij het kind, zodat de adem van het dier de boreling warm kan houden. De baby begint met zijn armpjes te zwaaien. Als hij het kind wil oppakken, begrijpt hij wat er aan de hand is. Een niet te harden combinatie van rotte eieren en bedorven vis ademt de os uit. Hij trekt het dier weg en plaatst hem naast de ezel.

Een herder komt aangelopen. Hij doet zijn mondkapje om, neemt zijn hoed af en gaat bij de voerbak staan. Hij wendt zich tot Maria: "Sorry, ik heb niets bij me. De wifi gaf geen verbinding, ik heb niets kunnen bestellen. Maria haalt onder haar kleding de smartphone, zet deze aan en geeft hem aan de herder. "Deze heeft wel verbinding, gaat uw gang."

In de verte tingelt het geluid van een zenuwachtige fietsbel. Een koerier fietst moeizaam in de richting van de stal. Achter op het stoeltje zijn wel twintig pakjes vastgebonden, een beeld dat je alleen in China verwacht. Als hij in de stal is, zet hij de fiets tegen de wand, snijdt het touw los en alle pakjes vallen op de grond. Jozef raapt ze een voor een op en leest de adressering. "Allemaal voor Jezus, geen enkel pakje voor mij." De drie grootste pakken maakt hij open. Hij neemt de brief uit het eerste pak. 'In verband met Covid 19 kan ik dit jaar helaas niet persoonlijk aanwezig zijn. Groetjes, Caspar.' In de andere twee pakken een vergelijkbare brief van Balthazar en Melchior.

Paardengehinnik buiten.

"Wat zijn wij hier aan het doen? Een illegaal coronafeestje zeker?" De agent zoekt in zijn binnenzak naar zijn bonnentablet. Het Jezuskindje begint te huilen. "Een kraamparty nota bene." Dan verstijft zijn lichaam, zijn mond zakt open, zijn blik in de richting van de goed geproportioneerde naakte engel. Maria springt recht, gaat voor de agent staan, knijpt haar ogen tot spleetjes en wijst naar het kind: "Daar! Daar draait het hier om. De redder is geboren."

"Redder? Kan die soms een vaccin maken?"

"Eh..."

"Dat interpreteer ik als een 'nee'. Ik slinger jullie allemaal op de bon wegens het overtreden van de coronaregels en jij..." Hij wijst in de richting van de engel. "Jij gaat mee naar het bureau. Het illegaal uitoefenen van een contactberoep is in de anderhalvemetermaatschappij een grondslag voor voorlopige hechtenis."

"Agent, wat een onzin. Ik ben een engel, ik kan vliegen."

De agent schudt zijn hoofd. “Ook nog drugs in het spel. Huidhonger laat de mensen de gekste dingen doen.” Onverstoorbaar tikt hij alle gegevens in zijn bestand. “De bon zit in jullie mailbox en ik heb een Tikkie gewhatsapped waarmee jullie kunnen betalen.” Hij gebaart de engel mee te komen, tilt haar voor op het paard, slingert zichzelf in het zadel en gaat er vandoor.

Jozef zoekt alle spullen en pakjes bij elkaar, Maria pakt het kind in haar armen. “Maria, zo hoeft het voor mij niet meer. Volgend jaar ben ik niet meer van de partij.”

Maria knikt. “Die heilig geest kom er bij mij niet meer in.”

Sjef Leenen,

December 2020